อิศเรศ ธุชกัลยา^{1*} มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12121

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ จะศึกษาและพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของการเผาไหม้ของสเปรียสำหรับประยุกต์ใช้ใน เครื่องยนต์ดีเซล โดยแบบจำลองสเปรียที่ใช้ จะอาศัยหลักทางสถิติของโมเมนต์ของการกระจายตัวของจำนวนละออง สเปรียขนาดต่างๆ ซึ่งแต่ละโมเมนต์จะแสดงถึงปริมาตร พื้นผิว รัศมี และจำนวนทั้งหมดของละอองฝอยตามลำดับ และ โมเมนต์เหล่านี้จะเป็นตัวแปรของแบบจำลองย่อยของสเปรียซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการแตกตัว การชนกัน การระเหย ของละอองฝอย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างก็าซและของเหลว สำหรับชุดสมการควบคุมของก็าซและละอองฝอยนี้ ได้ถูก พัฒนาบนพื้นฐานของค่าเฉลี่ยเชิงโมเมนต์ และหาคำตอบด้วยวิธี Finite Volume ในกรอบของ Eulerian สำหรับการ เผาไหม้ จะใช้แบบจำลอง Steady Laminar Flamelet ร่วมกับ reaction progress variable ในการคำนวณ เพื่อ กำหนดระดับของปฏิกิริยา ซึ่งกลไกจลนศาสตร์ทางเคมีแบบโครงร่าง (skeleton chemical kinetic mechanisms) ที่ เลือกใช้ในการสร้าง Flamelet library มีจำนวนส่วนประกอบเคมี 43 ชนิดและสมการเคมีทั้งหมด 185 สมการ โดย ค่าเฉลี่ยของตัวแปรเคมีเชิงความร้อนในฐานข้อมูล ซึ่งได้แก่ อุณหภูมิเปลว อัตราส่วนเชิงมวลของ species ใดๆ ความ หนาแน่นของก็าชผลิตภัณฑ์ และอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี สามารถคำนวณได้จากการเฉลี่ยเชิง PDF (probability density function averaging) ซึ่งผลการทำนายที่ได้จากจากแบบจำลอง Steady Flamelet ถูกนำไปเปรียบเทียบกับ การทดลอง ผลจากการเปรียบเทียบอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ รวมถึงระยะเปลวลอยตัวที่ทำนายได้ใกล้เคียง

คำสำคัญ : การจุดระเบิดเอง / การเผาไหม้ / เครื่องยนต์ดีเซล / แบบจำลอง / สเปร์ย

^{*} ผู้รับผิดชอบบทความ E-mail : disares@engr.tu.ac.th

¹ อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์

Development of Flamelet Combustion Model with Reaction Progress Variable for Applying in Direct Injection Engines

Isares Dhuchakallaya^{1*}

Thammasat University, Rangsit Campus, Khlong 1, Khlong Luang, Pathum Thani 12121

Abstract

This research investigates on the development of a spray combustion model for diesel engine applications. This spray model is based on the spray droplet number size distribution moments approach. These moments relate to volume, surface area, radius and number of droplets, respectively. The source terms of sub-models including droplet breakup, collision, evaporation, and the interactions between the liquid phase and the gas phase are derived in term of these droplet moments. The governing equations for both the gas and liquid phases are developed based on the moment-average quantities and solved by the finite volume method on an Eulerian framework. For combustion analysis, Steady Flamelet approach is employed here combining with reaction progress variable in order to indicate the reaction level. The skeleton chemical kinetic mechanisms consisting of 43 chemical components and 185 reactions are solved in order to create the Flamelet library. The thermo-chemical variables in this library including flame temperature, species mass fraction, density, and reaction rate are averaged by a probability density function averaging approach. The simulation results predicted by developed Steady Flamelet model are compared with the experimental data. The comparison results are relatively satisfactory. In addition, the lifted-off length predicted is also comparable with the flame luminosity as well.

Keywords : Auto-ignition / Combustion / Diesel Engine / Modelling / Spray

^{*} Corresponding author E-mail : disares@engr.tu.ac.th

¹ Lecturer, Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering.

กับเชื้อเพลิงที่มีค่าไฮโดรคาร์บอนต่ำๆ เท่านั้นโดยใช้วิธี Monte-Carlo ในการแก้ปัญหา [2, 3]

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของการเผาไหม้ของสเปร์ยสำหรับประยุกต์ ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล โดยแบบจำลองจะเริ่มพัฒนาจาก แบบจำลองสเปร์ย ของ Beck [4] ซึ่งสามารถทำนายการ กระจายตัวของสเปร์ยได้ค่อนข้างถูกต้องแม่นยำ ดังปรากฏ ในงานตีพิมพ์จำนวนมาก [5-10] ส่วนแบบจำลองของการ จุดระเบิดเองและการเผาไหม้จะถูกพัฒนาขึ้นมา ซึ่งจะใช้ แบบจำลอง Steady Laminar Flamelet โดยแบบจำลอง นี้เป็นแบบใกล้สมดุลทางเคมี ซึ่งมีความน่าเชื่อถือสูงกว่า แบบจำลองสมดุลทางเคมี [11] เนื่องจากมีจำนวน species ที่พิจารณามากกว่า แต่เวลาที่ใช้ในการคำนวณเพิ่มขึ้น เพียงเล็กน้อย เนื่องจากข้อมูลของค่าเฉลี่ยของตัวแปรเคมี เชิงความร้อนจะถูกเก็บไว้ใน Flamelet library ซึ่งเป็น ฟังก์ชันกับค่าสัดส่วนของผสมและ scalar dissipation แต่เนื่องจากแบบจำลองนี้ ไม่สามารถใช้คำนวณการจุด ระเบิดหรือการดับลงของเปลวได้ ดังนั้นจึงอาศัยตัวแปร พิเศษคือ reaction progress variable มาใช้ร่วมในการ คำนวณ โดยรายละเอียดจะอธิบายต่อไป

2. แบบจำลอง Steady Laminar Flamelet

แบบจำลองนี้อยู่บนสมมุติฐาน chemical time scale นั้นสั้นเพียงพอ ที่จะทำให้ปฏิกิริยาเกิดขึ้นเพียงภายใน ชั้นบางๆ บริเวณส่วนผสม stoichiometric จึงทำให้ โครงสร้างของปฏิกิริยายังคงเป็นลามินาร์ และการแพร่จะ เกิดขึ้นในทิศทางตั้งฉากกับชั้นผิวของส่วนผสม stoichiometric ซึ่งสมการ Flamelet จะแสดงสัดส่วนเชิงมวลของ species ต่างๆ และอุณหภูมิเป็นฟังก์ชันกับ สัดส่วนของ ผสม *Z*, scalar dissipation *χ* และเวลา *τ* ดังนี้

$$\frac{\partial Y_i}{\partial \tau} = \frac{\chi}{2} \frac{1}{Le_i} \frac{\partial^2 Y_i}{\partial Z^2} + \frac{\dot{\omega}_i}{\rho}$$
(1)

เมื่อ χ คือ scalar dissipation ซึ่งเป็นตัวแปรบ่ง บอกถึง สภาพการผสมกันในการไหลปั่นป่วนที่มีผลต่อ โครงสร้าง *Le*, คือ Lewis number ของ species *i* และ ώ, คืออัตราการเกิดปฏิกริยาเคมีของ species *i* ในทำนอง คล้ายๆ กัน สมการพลังงานก็สามารถพิสูจน์ได้เป็น

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีการฉีดน้ำมันโดยตรง (direct injection) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งในเครื่องยนต์ที่ จุดระเบิดด้วยแรงอัดและประกายไฟ ซึ่งเทคโนโลยีนี้ จะช่วยให้ประหยัดเชื้อเพลิงมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ เครื่องยนต์แบบ indirect injection pre- and swirlchamber หลักการเบื้องต้นของการเผาไหม้แบบสเปร์ย เริ่มต้นจาก เชื้อเพลิงเหลวถูกฉีดด้วยความดันสูงเข้าสู่ ห้องเผาไหม้ซึ่งมีอุณหภูมิและความดันสูง ความดันที่สูง ของการฉีดจะไปทำให้ผิวของลำเจ็ตเกิดการแยกเป็นเส้นๆ (ligaments) และแตกตัวเป็นละอองเล็กๆ ถัดมา ละออง ที่แตกตัวมานั้นจะถูกทำให้ระเหยกลายเป็นไอเชื้อเพลิง เนื่องจากการถ่ายเทความร้อน ไอเชื้อเพลิงนี้จะไปผสมกับ อากาศ เมื่ออุณหภูมิของของผสมสูงเพียงพอ ก็จะเกิดการ จุดระเบิดเอง (auto-ignition) ซึ่งนำไปสู่การเผาไหม้ใน ที่สุด นอกเหนือจากคุณสมบัติทางเคมีของเชื้อเพลิงที่มีผล ต่อกระบวนการเผาไหม้แล้ว คุณลักษณะการกระจายตัว ของสเปร์ยก็มีผลต่อการจุดระเบิดเอง ซึ่งนำไปสู่รูปร่างของ เปลวที่แตกต่างกันด้วย [1]

ในกระบวนการเผาไหม้แบบสเปร์ย อัตราการเผาไหม้ ของสเปร์ยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักคือ กลไกจลนศาสตร์ทาง ้เคมีและความปั่นป่วนที่ซับซ้อนของก็าซเชื้อเพลิง โดยที่ กลไกจลนศาสตร์ทางเคมีที่มีความละเอียดแม่นยำสูงซึ่ง จะใช้ปฏิกิริยาเคมีและ species ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนั้น ค่อนข้างมีขีดจำกัดสูง สำหรับการนำมาประยุกต์ใช้กับ เชื้อเพลิงที่มีค่าไฮโดรคาร์บอนสูงๆ อย่างเช่น ดีเซล นอกจากนี้ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างความปั่นป่วนและ ปฏิกิริยาเคมีของก็าซเชื้อเพลิงนั้นยากที่จะสร้าง และ สามารถทำนายได้ใกล้เคียง โดยวิธีที่มีศักยภาพมากที่สุด คือการใช้แบบจำลอง Probability density function (PDF) transport equation เพราะ source term ของ ปฏิกิริยาเคมีของแต่ละ species สามารถอนุพันธ์ได้ โดยตรงจากทฤษฎีทางจลนศาสตร์ทางเคมีโดยปราศจาก การจำลองใดๆ ทั้งสิ้น แต่ในทางปฏิบัตินั้น มันเป็นการยาก มากที่จะสมมุติรูปร่างของ PDF ที่ใช้ร่วม โดยขึ้นอยู่กับ ตัวแปรมากกว่าสองตัวแปร และความซับซ้อนของปัญหา ้ยิ่งทวีคูณมากยิ่งขึ้น เมื่อจำนวนตัวแปรของ species ที่ เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น ดังนั้นวิธีการนี้จึงประสบความสำเร็จได้

$$c_{p}\frac{\partial T}{\partial \tau} = \frac{\chi}{2}\frac{1}{Le_{i}}\frac{\partial^{2}h}{\partial Z^{2}} - \sum_{k=1}^{N}h_{i}\left\{\frac{\chi}{2}\frac{\partial^{2}Y_{i}}{\partial Z^{2}} + \frac{\dot{\omega}_{i}}{\rho}\right\}$$
(2)

แบบจำลอง Steady Laminar Flamelet ถูกใช้ในการ วิเคราะห์โครงสร้างของเปลวไฟ ในสภาวะคงตัว ดังนั้น เทอมอนุพันธ์เทียบกับเวลาจึงไม่พิจารณา สมการ Steady Flamelet จึงลดรูปเป็น

$$\frac{\chi}{2} \frac{1}{Le_i} \frac{\partial^2 Y_i}{\partial Z^2} + \frac{\omega_i}{\rho} = 0$$
 (3)

และ

$$\frac{\chi}{2} \frac{1}{Le_i} \frac{\partial^2 h}{\partial Z^2} = \sum_{k=1}^N h_i \left\{ \frac{\chi}{2} \frac{\partial^2 Y_i}{\partial Z^2} + \frac{\dot{\omega}_i}{\rho} \right\}$$
(4)

ชึ่งผลลัพธ์ของ Flamelet จึงเป็นฟังก์ชันของ χ และ Z เท่านั้น และสามารถคำนวณล่วงหน้า แล้วเก็บผลลัพธ์ ดังกล่าวเป็นฐานข้อมูล (Flamelet library) เพื่อเรียกใช้ ภายหลัง

โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบสมการของ scalar dissipation rate จะถูกสมมุติขึ้น ซึ่งรูปแบบที่นิยมคือ inverse error function เสนอโดย Peters [12] ส่วนรูปแบบอื่นดังแสดง ใน [13, 14] ก็ยังคงมีใช้ทั่วไป สำหรับลักษณะการไหล สวนทางกัน สมการการกระจายตัวของ scalar dissipation rate ในพิกัด *Z* เป็นดังนี้

$$\chi(Z) = \frac{a_s}{\pi} \exp\left\{-2\left[\operatorname{erfc}^{-1}(2Z)\right]^2\right\}$$
(5)

เมื่อ a_s คือ strain rate ซึ่งแสดงถึงเกรเดียนความเร็ว สูงสุด และ $erfc^{-1}$ คือ inverse error function เพื่อกำจัด ตัวแปร a_s ออก โดยทำเป็นสัดส่วนที่สภาวะ stoichiometric จะได้

$$\chi(Z) = \chi_{\rm st} \frac{\exp\left\{-2\left[erfc^{-1}(2Z)\right]^2\right\}}{\exp\left\{-2\left[erfc^{-1}(2Z_{\rm st})\right]^2\right\}}$$
(6)

สำหรับสัดส่วนของผสม (Z) นั้น ในที่นี้จะเลือกใช้ สหสัมพันธ์ของ Bilger [15] ซึ่งได้นิยามให้เป็นฟังก์ชันกับ reactive species ไว้ดังนี้

$$Z = \frac{2\frac{Y_C - Y_{C,2}}{M_C} + \frac{1}{2}\frac{Y_H - Y_{H,2}}{M_H} - \frac{Y_O - Y_{O,2}}{M_O}}{2\frac{Y_{C,1} - Y_{C,2}}{M_C} + \frac{1}{2}\frac{Y_{H,1} - Y_{H,2}}{M_H} - \frac{Y_{O,1} - Y_{O,2}}{M_O}}$$
(7)

เมื่อ *M* คือมวลโมเลกุล และตัวห้อย *C*, *H* และ *O* จะ หมายถึงส่วนประกอบคาร์บอน ไฮโดรเจน และออกซิเจน ตามลำดับ ส่วนตัวห้อย 1 และ 2 จะอ้างถึงค่าคงที่ใน สภาวะเริ่มต้นของสายการไหลเชื้อเพลิงและออกซิเจน ตามลำดับ

ดังนั้นผลลัพธ์ของสมการ Flamelet ข้างต้น โดยทั่วไป จะแสดงอยู่ในรูปของ $\phi(Z, \chi_{st})$ ซึ่ง ϕ จะเป็นปริมาณสเกลาร์ ใดๆ เช่น อุณทภูมิ สัดส่วนเชิงมวลของ species ใดๆ เป็นต้น โดยผลลัพธ์ดังกล่าว จะต้องถูกพิจารณาบนพื้น ฐานของค่าเฉลี่ยเชิงสถิติ Probability Density Function averaging ดังนี้

$$\widetilde{\phi} = \int_{0}^{\infty} \int_{0}^{1} \phi(Z, \chi_{st}) \widetilde{P}(Z, \chi_{st}) dZ d\chi_{st}$$
(8)

เพื่อลดความซับซ้อนและเวลาการคำนวณลง จึงสมมุติ ว่า _{X,} และ Z เป็นอิสระต่อกัน ดังนั้นจะเขียนใหม่ได้เป็น

$$\widetilde{\phi} = \int_{0}^{\infty} \int_{0}^{1} \phi(Z, \chi_{st}) \widetilde{P}(Z) \widetilde{P}(\chi_{st}) dZ d\chi_{st}$$
(9)

ในที่นี้ จะสมมุติการกระจายตัวของ χ_{st} เป็นแบบ Dirac-delta function ส่วนการกระจายตัวของ Z เป็น แบบ beta function ซึ่งการกระจายตัวของสัดส่วนของ ผสมแบบ beta นั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปร $\widetilde{Z}$ และ $\widetilde{Z}^{\prime\prime 2}$ ดังนั้น สเกลาร์ $\widetilde{\phi}$ จึงสามารถคำนวณไว้ล่วงหน้า และเก็บไว้ใน Flamelet library โดยจะเป็นฟังก์ชันกับ $\widetilde{Z}$, $\widetilde{Z}^{\prime\prime 2}$ และ $\widetilde{\chi}_{st}$

ในการเผาไหม้แบบ non-premix สภาวะการผสมกัน ที่ตำแหน่งและเวลาต่างๆ สามารถระบุได้ด้วยค่าเฉลี่ยของ ลัดส่วนของผสมและค่าความแปรปรวนของลัดส่วนของ ผสม ภายใต้สมมุติฐานที่ว่า species ทุกชนิดมีค่าการแพร่ เชิงโมเลกุลเท่ากันทุกชนิด ตามนิยามของค่าสัดส่วนของ ผสมจะไม่มี source term แต่ในงานวิจัยนี้ สเปร์ยมีการ ระเทยของละอองฝอย ดังนั้นจึงได้ปรับปรุงโดยการเพิ่ม source term สำหรับการระเหยของละอองฝอยเข้าไปใน สมการส่งถ่ายสถานะก็าซ ดังนี้

$$\frac{\partial \bar{\rho} \widetilde{Z}}{\partial t} + \frac{\partial \bar{\rho} \widetilde{U}_i \widetilde{Z}}{\partial x_i} = \frac{\partial}{\partial x_i} \left\{ \left(\bar{\rho} D_z + \frac{\mu_t}{S c_z} \right) \frac{\partial \widetilde{Z}}{\partial x_i} \right\} + \dot{m}_F \quad (10)$$

เมื่อ *D_z* คือค่าสัมประสิทธิ์การแพร่และ *m_F* คืออัตรา การระเหยของละอองฝอย ในการไหลแบบปั่นป่วน ความ แปรปรวนของสัดส่วนของผสมจะมีผลอย่างมากต่อการ ปฏิกิริยา โดยสมการส่งถ่ายสำหรับค่าความแปรปรวนของ สัดส่วนของผสมแสดงได้ดังนี้

$$\frac{\partial \overline{\rho} \widetilde{Z}}{\partial t} + \frac{\partial \overline{\rho} \widetilde{U}_{i} \widetilde{Z}}{\partial x_{i}} = \frac{\partial}{\partial x_{i}} \left\{ \left(\overline{\rho} D_{z} + \frac{\mu_{t}}{S c_{z}} \right) \frac{\partial \widetilde{Z}}{\partial x_{i}} \right\} + 2 \frac{\mu_{t}}{S c_{z^{2}}} \left(\frac{\partial \widetilde{Z}}{\partial x_{i}} \right) - \overline{\rho} C_{\chi} \frac{\widetilde{\varepsilon}}{\widetilde{k}} - \widetilde{Z}^{2}$$
(11)

โดยที่ค่า Schmidt number สำหรับค่าเฉลี่ยและค่า ความแปรปรวนของสัดส่วนของผสมโดยทั่วไปแล้วมีค่าทั้ง คู่เท่ากับ 0.9 และ *C*χ เท่ากับ 2.0 [16]

สำหรับในงานวิจัยนี้ การสร้าง Flamelet library จะ เลือกใช้กลไกปฏิกิริยาเคมีแบบโครงร่าง (skeletal mechanism) ของ Liu และคณะ [17] ซึ่งใช้เชื้อเพลิง *n*-heptane แทนดีเซล เนื่องจากมีค่าออกเทนใกล้เคียงกัน โดยกลไกนี้ มีส่วนประกอบเคมีจำนวน 43 ชนิดและสมการเคมีรวม จำนวน 185 สมการ ผลการคำนวณจะได้อุณหภูมิการ ีเผาไหม้สูงสุดซึ่งเป็นฟังก์ชันกับ stoichiometric scalar dissipation rate ดังแสดงในรูปที่ 1 โดยเส้นโค้งส่วนบน จะแสดงถึงอุณหภูมิที่เกิดจากการเผาไหม้ทั้งหมด และเส้น โค้งด้านล่างจะแสดงถึงสภาวะที่ไม่เกิดการลูกไหม้ ส่วน เส้นโค้งที่เชื่อมระหว่างเส้นโค้งทั้งสองจะแสดงถึงสภาวะไม่ เสถียร (unstable) ซึ่งอาจจะลุกไหม้หรือดับไฟก็ได้ สำหรับ แบบจำลอง Steady Flamelet จะเลือกใช้เฉพาะเส้นโค้ง ้ด้านบนเท่านั้นในการคำนวณ โดยที่ค่า dissipation rate ที่เพิ่มขึ้น จะทำให้อัตราการผสมกันและปฏิกิริยาสูงขึ้น ใน ขณะที่อุณหภูมิเปลวจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งอุณหภูมิ เปลวต่ำมาก ซึ่งจะทำให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีไม่ สามารถดำเนินต่อไปได้เนื่องจากอิทธิพลของ Arrhenius kinetic จึงทำให้เปลวไฟเกิดการดับลง

พิจารณาการกระจายตัว ของอุณหภูมิเปลวที่ค่า

สัดส่วนของผสมต่างๆ ดังแสดงในรูป 2 จะเห็นได้ว่า อุณหภูมิเปลวสูงสุดจะเกิดขึ้นที่ _{Xst} ต่ำๆ เนื่องจากอัตรา การผสมกันและปฏิกิริยาจะลดลง และทำให้สภาวะทาง เคมีใกล้เข้าสู่สภาวะสมดุล (แสดงด้วยเส้นประ [11]) โดย ในสภาวะที่ _{Xst}→ 0 ลักษณะทางกายภาพของสารตั้งต้น จะมีผลน้อยมากต่อการเผาไหม้ เนื่องจากเชื้อเพลิงและ ออกซิเจน ได้รับการผสมกันอย่างดี ดังนั้นผลการทำนาย ที่ได้จาก แบบจำลอง Flamelet จึงเป็นการให้ข้อมูลที่ สภาวะสมดุลทางเคมี ที่ _{Xst}=0 และเมื่อ _{Xst} เพิ่มมากขึ้น นั่นหมายความว่า การกระจายตัวของค่าสัดส่วนของผสม Z ไม่สม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้อัตราการผสมกันสูงขึ้น แต่อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีลดลง ทำให้อุณหภูมิสูงสุดมี ค่าลดต่ำลง จนกระทั่งเกิดการดับลงของเปลวในที่สุด

รูปที่ 2 การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการเผาไหม้ของ *n*-heptane กับอากาศ

แบบจำลอง Laminar Flamelet/ Reaction Progress Variable

ข้อมูลที่เก็บไว้ใน Flamelet library จะเป็นฟังก์ชันกับ $\widetilde{Z}, \widetilde{Z'}^2$ และ $\widetilde{\chi_{st}}$ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ ไม่ได้บ่งบอกถึงระดับ ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถทำนายการจุด ระเบิดเอง (auto-ignition) การพัฒนาตัวของเปลว และ การดับลงของเปลวไฟ (extinction) ได้ ดังนั้นเพื่อให้แบบ จำลองนี้ สามารถทำนายการจุดระเบิดและการเคลื่อนที่ ของเปลวไฟได้ จึงต้องนำตัวแปรซึ่งเป็นอิสระจากค่า สัดส่วนของผสมมาใช้ร่วมในการระบุระดับของปฏิกิริยา การเผาไหม้ มีชื่อว่า reaction progress variable โดย สมการส่งถ่ายของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของ reaction progress variable สามารถคำนวณได้จาก

$$\frac{\partial}{\partial \tau} (\bar{\rho}_{g} \widetilde{C}) + \frac{\partial}{\partial x_{j}} (\bar{\rho}_{g} \widetilde{U}_{gi} \widetilde{C}) = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left(\frac{\mu_{eff}}{\sigma_{C}} \left(\frac{\partial \widetilde{C}}{\partial x_{j}} \right) \right) + \overline{\omega} \quad (12)$$

เมื่อ $\overline{\omega}$ คือค่าเฉลี่ยอัตราการเกิดปฏิกิริยา ซึ่งเป็นที่ ทราบกันว่า อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีจะมีอิทธิพลมาก ในช่วงการเผาไหม้แบบ premixed ส่วนอัตราการผสม กันจะเข้ามาแทนที่เมื่อเข้าสู่ช่วงการเผาไหม้แบบ nonpremixed ดังนั้นเพื่อให้การเปลี่ยนถ่ายสมการควบคุม อัตราการเผาไหม้เป็นไปอย่างราบเรียบ Pires da Cruz และคณะ [18] จึงได้นำเสนอสมการเปลี่ยนถ่ายดังนี้

$$\overline{\dot{\omega}} = \overline{\dot{\omega}}_{che}(1 - \widetilde{C}) + \overline{\dot{\omega}}_{tur} \widetilde{C}$$
(13)

สำหรับการคำนวณหาอัตราการเกิด ปฏิกิริยาเคมีจะ เลือกใช้สมการขั้นเดียว ย้อนกลับไม่ได้ ซึ่งอยู่ในรูปของ สมการ Arrhenius ดังนี้

$$\overline{\dot{\omega}} = A \overline{\rho}_g^{a+b} \widetilde{Y}_F^a \widetilde{Y}_{O_2}^b \exp(-E_A / R_u \widetilde{T})$$
(14)

ส่วนอัตราการผสมกัน สามารถคำนวณหาได้จากแบบ จำลอง Eddy Break-Up ดังนี้

$$\overline{\dot{\omega}}_{tur} = B \overline{\rho_g} \frac{\widetilde{\varepsilon}}{\widetilde{k}} \min\left(\widetilde{\Upsilon}_F, \frac{\widetilde{Y}_{O_2}}{s}\right)$$
(15)

เมื่อ *A, B, a, b* และ *E*_A คือค่าคงที่ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิด ของเชื้อเพลิง โครงสร้างของเปลว และปฏิกิริยาระหว่าง เชื้อเพลิงและออกซิเจน ส่วน *s* คือ อัตราส่วนออกซิเจน ต่อเชื้อเพลิงเชิงมวลตาม stoichiometric

จากสมการเปลี่ยนถ่ายของ Pires da Cruz และ คณะ [18] ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนถ่ายสมการควบคุมจาก การเผาไหม้แบบ premixed ไปเป็นการเผาไหม้แบบ nonpremixed ดังนั้น ในที่นี้จึงขอนิยาม reaction progress variable ในลักษณะคล้ายๆ กัน ดังนี้

$$\widetilde{C} = \frac{\widetilde{\phi}(\widetilde{Z}, \widetilde{Z}^{\prime 2}, \widetilde{\chi}_{st}) - \widetilde{\phi}_{premixed}(\widetilde{Z}, \widetilde{Z}^{\prime 2}, \widetilde{\chi}_{st})}{\widetilde{\phi}_{non-premixed}(\widetilde{Z}, \widetilde{Z}^{\prime 2}, \widetilde{\chi}_{st}) - \widetilde{\phi}_{premixed}(\widetilde{Z}, \widetilde{Z}^{\prime 2}, \widetilde{\chi}_{st})}$$
(16)

โดย $\tilde{\phi}$ แสดงถึงค่าเฉลี่ยตัวแปรอุณหภาพเชิงเคมี ต่างๆ (thermo-chemical variables) ซึ่งเป็นฟังก์ชันกับ $\widetilde{Z}, \widetilde{Z'^2}, \widetilde{\chi_{st}}$ ดังนั้นเมื่อคำนวณค่า $\widetilde{C}$ ได้จากสมการส่งถ่าย ค่าคุณสมบัติต่างๆ ของของไหล ก็จะสามารถหาได้ทันที จาก Flamelet library ทำให้การคำนวณใช้เวลาลดลง เป็นอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการสร้างสมการส่งถ่าย สำหรับ species ต่างๆ แล้วคำนวณโดยตรง

4. ระเบียบวิธีการคำนวณเชิงตัวเลข

การพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์โดยใช้ระเบียบ วิธีการคำนวณเชิงตัวเลขชั้นสูง อาศัยเทคนิค Finite Volume และ Finite Difference Time Domain เพื่อหา คำตอบของปัญหาที่สามารถอธิบายได้จากกลุ่มของสมการ อนุพันธ์ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน (Coupled) และมีความ ไม่เป็นเชิงเส้นสูง ประกอบไปด้วยสมการอนุพันธ์ย่อยมวล โมเมนตัมของอากาศ ไอเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงเหลวและก็าซ ผลิตภัณฑ์ต่างๆ และสมการพลังงาน จะถูกนำเสนอในรูป ของชุดสมการส่งถ่าย โดยที่ชุดสมการส่งถ่ายสำหรับทั้ง สถานะก็าซและของเหลวที่ใช้ในการแก้ปัญหาจะอยู่ในรูป ของ Eulerian และการเรียงตัวของกริดแบบเยื้อง (Staggered grid arrangement) จะถูกใช้สำหรับความเร็วของ ทั้งสถานะก็าชและของเหลว วิธี Euler implicit temporal differencing และ hybrid upwind/central spatial differencing จะถูกใช้ในการดีสครีตชุดสมการส่งถ่าย ให้อยู่ ในรูปของ Finite volume และแบบจำลองความปั่นป่วน เลือกใช้ standard *k*-ɛ เนื่องจากต้องการเวลาการคำนวณ น้อย ประกอบกับการเผาไหม้ของสเปร็ยมีค่า Reynolds number ค่อนข้างสูง สำหรับกระบวนการหาคำตอบ จะ อ้างอิงกระบวนการ PISO (Pressure Implicit with Splitting of Operators) ของ Issa [19] โดยมีการเพิ่ม สมการของเหลวเข้าไป กระบวนการ PISO นั้น เป็นการ หาคำตอบแบบ non-iterative ที่มีสิทธิภาพ โดยจะปรับค่า ความดัน และความเร็วให้สอดคล้องกันโดยอาศัยเทคนิค operator splitting แล้วหาคำตอบของสมการโมเมนตัม ตามแนวทาง predictor-corrector

5. ผลลัพธ์ของแบบจำลองและการวิเคราะท์

การคำนวณแบบจำลอง Steady Laminar Flamelet จะใช้ข้อมูลสำหรับการคำนวณดังแสดงในตารางที่ 1 ซึ่ง เป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดลองของ Akiyama และ คณะ [20] ที่จะใช้ในการเปรียบเทียบ ส่วนลักษณะทาง กายภาพของห้องเผาไหม้จะสมมุติว่า เป็นทรงกระบอก สมมาตร พิกัด (*z*, *r*) ดังแสดงในรูปที่ 5 ซึ่งผลที่ได้จาก การคำนวณมีดังนี้

ตารางที่ 1	ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณแบบจำลอง
	การเผาไหมัสเปร์ย

Time step (µs)	0.5
Inlet SMR (µm)	10
The smallest grid width (mm)	0.5
Cell grid (z×r cells)	109×73
Trap pressure (MPa)	2.7
Injection pressure (MPa)	80.0
Trap temperature (K)	830
Liquid temperature (K)	298
Injector radius (mm)	0.09
Injector duration (ms)	3.8

รูปที่ 5 ลักษณะของกริดที่ใช้ในปริมาตรควบคุม

รูปที่ 7 อัตราการปลดปล่อยความร้อนจากการเผาไหม้

เมื่อพิจารณาตำแหน่งที่เกิดการจุดระเบิดเอง ซึ่งเกิด ขึ้นที่เวลา 2.2 ms ที่ระยะ 62 mm ห่างจากหัวฉีด และ อยู่เหนือจากเส้นศูนย์กลางเป็นระยะ 7.3 mm โดยเกิดขึ้น ในบริเวณเปลือกของสเปร์ย ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความเข้มข้น

เผาไหม้ จึงทำให้อัตราการปลดปล่อยความร้อนลดต่ำลง อย่างมาก เนื่องจากการเผาไหม้จะต้องอาศัยการแพร่ของ ออกซิเจนผ่านกลุ่มก้อนก็าซผลิตภัณฑ์ เพื่อเข้ามาผสมกับ ไอเชื้อเพลิงที่เหลืออยู่ภายในสเปร์ย ซึ่งช่วงนี้จะเป็นการ เผาไหม้แบบ non-premixed ดังนั้นอัตราการปลดปล่อย พลังงานที่ช่วงเวลาประมาณ 3-4 ms จึงมีค่าค่อนข้าง คงที่และใกล้เคียงกับผลการทดลอง โดยปฏิกิริยาการเผา ไหม้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในบริเวณใกล้หัวฉีด ซึ่งเป็นรอยต่อ ระหว่างบริเวณไม่เกิดปฏิกิริยา (non-reactive region) และบริเวณเกิดปฏิกิริยา(reactive region) เนื่องจาก ออกซิเจนจะถูกดึงดูดเข้ามาในลำตัวของสเปร์ยทางด้าน ้นี้มากที่สุด โดยระยะห่างระหว่างหัวฉีดและรอยต่อนี้จะ เรียกว่า ระยะเปลวลอยตัว (lift-off length) และเปลวไฟ ที่เกิดขึ้นบริเวณรอยต่อนี้เป็นแบบ premixed โดยที่เวลา 3.8 ms จะเป็นการสิ้นสุดของการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าไป ในห้องเผาไหม้ ดังนั้นอัตราการปลดปล่อยพลังงาน จึง ูลดลงอย่าง exponential จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการ เผาไหม้ แต่ในการทดลอง เปลวไฟจะกระทบผนังของห้อง เผาไหม้ที่เวลา 5.2 ms ดังนั้นช่วงเวลาหลังจากนั้น จึงไม่มี นัยสำคัญในการเปรียบเทียบ

จากรายงานของ Akiyama และคณะ [20] ว่า เวลา หน่วงการจุดระเบิดเองที่ได้จากการทดลองซึ่งนิยามว่า ณ ช่วงเวลาที่ความดันของห้องเผาไหม้เริ่มสูงขึ้นมีค่า ประมาณ 1.4 ms แต่อย่างไรก็ตามประกายไฟแรกที่ ปรากฏในภาพถ่ายจะเริ่มที่เวลา 2.8 ms เมื่อนำผลจาก แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมาเปรียบเทียบดังแสดงในรูปที่ 7 พบว่า ที่เวลา 3.0 ms อุณหภูมิเปลวที่คำนวณได้จาก แบบจำลองต่างๆ จะมีค่าสูงกว่าผลการทดลอง ทั้งนี้เนื่อง มาจาก การปรากฏของเปลวที่ล่าช้าจากการทดลองทำให้ การพัฒนาตัวของเปลวช้ากว่า แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ใน การทดลอง จะใช้การเปลี่ยนแปลงของความดันมาคำนวณ หาอัตราการปลดปล่อยพลังงาน ซึ่งจะให้อัตราการปลด ปล่อยพลังงานสูงสุดที่เวลาประมาณ 2.5 ms ดังแสดงใน รูปที่ 7 โดยความดันที่เพิ่มขึ้น เกิดขึ้นเนื่องจากอุณหภูมิที่ ้สูงขึ้น แต่ทำไมภาพถ่ายจึงไม่ปรากฏ ขนาดเปลวไฟที่ใหญ่ เท่าที่ควร สำหรับระยะเปลวลอยตัวที่ได้จากแบบจำลอง ซึ่งในที่นี้กำหนดที่อุณหภูมิเท่ากับ 2200 K ตามอ้างอิงใน [26, 28] มีค่าประมาณ 47 mm เนื่องจากภาพถ่ายจาก

ของส่วนผสมต่ำ (lean mixture) โดยผลดังกล่าว สอดคล้อง กับผลการทดลองของ [21-24] และผลการจำลองของ [25, 26] ซึ่งเป็นไปได้ว่า ในบริเวณที่มีส่วนผสมบาง จะมีการ ระเหยของละอองฝอยต่ำ เนื่องจากมีปริมาณเชื้อเพลิง น้อย ทำให้อุณหภูมิสามารถเพิ่มขึ้นได้ง่ายกว่า นอกจาก นี้ Laguitton และคณะ [27] ยังได้เสริมว่า สำหรับ การฉีดน้ำมันที่มีความดันมากกว่า 100 MPa ตำแหน่ง ของการจุดระเบิดเองจะอยู่ในบริเวณหัวของสเปร์ย จากรูปที่ 6 ค่า $\widetilde{C}$ ซึ่งบ่งบอกถึงระดับการเผาไหม้ของสาร ้ตั้งต้น จะเริ่มเพิ่มขึ้นที่เวลา 1.6 ms ดังแสดงในรูปที่ 6 และจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วที่เวลา 2.3 ms จนกระทั่งมี ้ค่าเข้าใกล้ 1 นั่นหมายความว่า การเผาไหม้เปลี่ยนจาก แบบ premixed มาเป็น non-premixed เกือบทั้งหมด ซึ่ง สอดคล้องกับอัตราการเกิดปฏิกิริยา ซึ่งเป็น source term ของ $\widetilde{C}$ กล่าวคือ อัตราการเกิดปฏิกิริยาจะเกิดขึ้นอย่าง รวดเร็วที่เวลา 2.3 ms เนื่องจากเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น จะ ส่งผลให้ปฏิกิริยาเคมีเกิดเร็วขึ้น หลังจากนั้น อัตราการเกิด ปฏิกิริยาจะลดลงทันที เนื่องจากสารตั้งต้นผสมกันไม่ทันต่อ การเกิดปฏิกิริยาเคมี ทำให้อัตราการเผาไหม้ถูกควบคุมด้วย อัตราการผสมกันของสารตั้งต้นแทน

จากรูปที่ 7 จะเห็นว่า จากการทำนายของแบบจำลอง ในช่วงแรก อัตราการปลดปล่อยความร้อนจะมีค่าลดลง ต่ำกว่าศูนย์ เนื่องจากละอองฝอยของสเปร์ยรับความร้อน จากอากาศร้อนในห้องเผาไหม้ ทำให้เกิดการระเหยของ ละอองฝอยขึ้น ส่งผลให้ค่าสัดส่วนของผสมสูงมากขึ้นและ อุณหภูมิลดต่ำลงในบริเวณใกล้หัวฉีด ซึ่งช่วงเวลานี้เรียกว่า ช่วงการให้ความร้อน (heating up period) แต่ผลการ ทดลองจะให้ค่าที่ติดลบน้อยกว่า เนื่องจากเชื้อเพลิงที่ใช้ ในแบบจำลองคือ n-heptane ซึ่งระเหยได้ง่ายกว่าน้ำมัน ดีเซล หลังจากนั้น เมื่อไอเชื้อเพลิงมีปริมาณมากขึ้น อัตรา การเกิดปฏิกิริยาเคมีก็จะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ก็าซมีอุณหภูมิ สูงขึ้นตาม จนในที่สุด เกิดการจุดระเบิดเองขึ้น ก่อนนำ ไปสู่การเผาไหม้หลัก โดยในช่วงเริ่มต้นของการเผาไหม้ หลัก จะมีอัตราการปลดปล่อยความร้อนสูงมาก เนื่องจาก มีปริมาณอากาศและไอเชื้อเพลิงมาก ซึ่งได้รับการผสมกัน อย่างดี พร้อมที่จะลุกไหม้เมื่ออุณหภูมิสูงพอ แต่ค่าสูงสุด ที่ได้จากแบบจำลองจะทำนายค่าสูงกว่าผลการทดลอง ค่อนข้างมาก เมื่อปริมาณของผสมส่วนใหญ่ของสเปร์ยถูก

ยาวของเปลวที่ใกล้เคียงกับภาพถ่าย แต่ขนาดความกว้าง ของเปลวที่ได้จากแบบจำลองจะเล็กกว่า ก่อนที่เปลวไฟจะ กระทบกับผนังของห้องเผาไหม้ ที่เวลา 5.2 ms รูปร่าง ของเปลวไฟที่ได้จากแบบจำลองจะใกล้เคียงกับภาพถ่าย ยกเว้นขนาดที่ยังคงเล็กกว่า

 Time
 Luminous flame [20]
 Steady Flamelet model
 Time
 Luminous flame [20]
 Steady Flamelet model

 2.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model

 2.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model

 4.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model

 4.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model

 4.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model
 Image: Constrained of the steady flamelet model

 4.2 ms
 Image: Constrained of the steady flamelet model of the steady flamelet modelet model of the steady

รูปที่ 8 ภาพถ่ายเปลวไฟจากการทดลองเปรียบเทียบกับผลการทำนายอุณหภูมิเปลว

รูปที่ 9 การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ของเปลวไฟจากการเผาไหม้

นอกจากนี้ การพัฒนาตัวของเปลวสามารถเปรียบ เทียบได้ในเชิงของพื้นที่เปลวดังแสดงในรูปที่ 9 จะเห็นได้ ว่า เปลวที่ทำนายได้จะเกิดขึ้นก่อนการปรากฏของเปลว จากการทดลองประมาณ 0.6 ms ซึ่งการปรากฏของ เปลวที่ล่าช้าในการทดลอง เป็นประเด็นหนึ่งที่ขัดแย้งกับ ความดันที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้น แต่อย่างไร ก็ตาม ลักษณะของกราฟที่ได้จากการทดลองและจากแบบ จำลองจะมีลักษณะที่คล้ายกัน ต่างกันเพียงเวลาที่เลื่อนไป โดยพื้นที่เปลวสูงสุดที่คำนวณได้จากแบบจำลองจะมีค่า มากกว่าผลการทดลองเพียงประมาณ 8%

การทดลองที่เวลา 3.0 ms ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถ

ระบระยะดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยสหสัมพันธ์ของ

Siebers และคณะ [29, 30] ใช้ในการทำนายระยะ

เปลวลอยตัว ซึ่งให้ค่าออกมาประมาณ 40-55 mm ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการทำนายของแบบจำลองที่พัฒนาขึ้น

ต่อมาที่เวลา 42 เปลวไฟที่ได้จากแบบจำลองจะมีความ

มีการติดไฟแล้ว อุณหภูมิของเซลล์ที่ติดไฟจะอยู่ในใกล้ เส้นสภาวะสมดุล (equilibrium line) ส่วนอุณหภูมิที่อยู่ ระหว่างเส้นทั้งสองคือ เซลล์ที่มีการเผาไหม้บางส่วน แต่ ที่น่าสนใจคือ บริเวณที่มีค่าสัดส่วนของผสมมากกว่า 0.14 จะไม่เกิดปฏิกิริยาเลย ซึ่งอุณหภูมิของเซลล์ดังกล่าวนี้ จะ อยู่บริเวณใกล้หัวฉีด เมื่อสิ้นสุดกระบวนการฉีดน้ำมันที่ เวลา 3.8 ms ค่าสัดส่วนของผสมที่เซลล์ต่างๆ ก็จะลด ต่ำลง เซลล์ต่างๆ ก็จะมีอุณหภูมิเข้าใกล้อุณหภูมิที่สภาวะ สมดุลเพิ่มมากขึ้น จนในที่สุด อุณหภูมิของทุกเซลล์จะ วางตัวบนเส้นสภาวะสมดุล

อุณหภูมิของเซลล์ต่างๆ ภายในสเปร์ยมีลักษณะการ กระจายตามค่าสัดส่วนของผสม ดังแสดงในรูปที่ 10 โดย ในช่วง 2 ms แรก ซึ่งเป็นช่วงการให้ความร้อน อุณหภูมิ ของเซลล์ทั้งหมดจะอยู่ในบริเวณเส้นการผสมกัน (mixing line) โดยอุณหภูมิของเซลล์บางส่วน จะมีค่าต่ำกว่า อุณหภูมิผสมกัน เนื่องมาจากได้รับอิทธิพลจากการระเหย ของละอองฝอย เป็นที่น่าสังเกตว่า ที่เวลา 2 ms อุณหภูมิ ของเซลล์ที่มีค่าสัดส่วนของผสมใกล้เคียงกับค่าสัดส่วน stoichiometric จะให้อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น จนกระทั่งเกิด การจุดระเบิดเองที่เวลาประมาณ 2.2 ms หลังจากที่

ฐบที่ 10 การกระจายตัวของอุณหภูมิที่ค่าสัดส่วนของผสมต่างๆ ในระหว่างการเผาไหม้ที่ทำนายได้เทียบกับเส้นสมดุล

สรุป

ในงานวิจัยนี้ ได้มุ่งเน้นศึกษาและพัฒนาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของการเผาไหม้ของสเปร์ยสำหรับ ประยุกต์ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล โดยใช้แบบจำลองสเปร์ ียของ Beck [4] ซึ่งอาศัยหลักการสถิติของโมเมนต์ของ การกระจายตัวของจำนวนละอองสเปร์ยขนาดต่างๆ ส่วน แบบจำลองการจุดระเบิดเองและการเผาไหม้จะถูกพัฒนา ขึ้นมา ซึ่งจะใช้แบบจำลอง Steady Laminar Flamelet ซึ่งมีความแม่นยำสูง และใช้เวลาในการคำนวณที่ไม่มาก เนื่องจากข้อมูลของค่าเฉลี่ยของตัวแปรเคมีเชิงความ ร้อนจะถูกคำนวณไว้ล่วงหน้าและถูกเก็บไว้ใน Flamelet library แต่เนื่องจากแบบจำลองนี้ ไม่สามารถใช้คำนวณ การจุดระเบิดเองหรือการดับลงของเปลวได้ ดังนั้นจึง อาศัย reaction progress variable มาใช้ร่วมในการ ้คำนวณ ซึ่งผลที่ได้จากการคำนวณเมื่อเปรียบเทียบ กับผลการทดลองของ Akiyama และคณะ [20] แล้ว พบว่า สามารถทำนายการจุดระเบิดเองและการเผาไหม้ ได้เป็นที่น่าพึงพอใจ โดยรูปร่างของเปลวไฟที่ทำนายได้ จะใกล้เคียงกับผลการทดลอง เพียงแต่ขนาดของเปลวที่ เล็กกว่า ส่วนระยะเปลวลอยตัวที่ทำนายได้จากแบบ จำลองนี้ ก็สอดคล้องกับผลการทดลองและสหสัมพันธ์ของ Siebers และคณะ [29, 30]

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณ คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่สนับสนุนทุนในการทำวิจัย ครั้งนี้ จากเงินกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี 2554

8. เอกสารอ้างอิง

1. Heywood, J.B., *Internal Combustion Engine Fundamentals*1988, New York: McGraw-Hill International.

2. Tang, Q., Zhao, W., Bockelie, M., and Fox, R.O., 2007, "Multi-Environment Probability Density Function Method for Modelling Turbulent Combustion using Realistic Chemical Kinetics", Combustion Theory and Modelling, Vol. 11, pp. 889–907. 3. Kuan, T.S. and Lindstedt, R.P., 2005, "*Transported Probability Density Function Modeling of a Bluff Body Stabilized Turbulent Flame*", Proceedings of the Combustion Institute, Vol. 30, pp. 767–774.

4. Beck, J.C., 2000, Computational Modelling of Polydisperse Sprays without Segregation into Droplet Size Classes, Ph.D. Thesis, UMIST, Manchester.

5. Beck, J.C. and Watkins, A.P., 2002, "*On the Development of Spray Sub-Models Based on Droplet Size Moments*", Journal of Computational Physics, Vol. 182, pp. 586-621.

6. Beck, J.C. and Watkins, A.P., 2003, "The Simulation of Water and Other Non-Fuel Sprays using a New Spray Model", Atomization and Sprays, Vol. 13, pp. 1-26.

7. Beck, J.C. and Watkins, A.P., 2003, "On the Development of a Spray Model Based on Drop-Size Moments", Proceedings of the Royal Society of London - Series A, Vol. pp. 1365-1394.

8. Beck, J.C. and Watkins, A.P., 2003, "The Droplet Number Moments Approach to Spray Modelling: The Development of Heat and Mass Transfer Sub-Models", International Journal of Heat and Fluid Flow, Vol. 2, pp. 242-259.

9. Beck, J.C. and Watkins, A.P., 2004, "The Simulation of Fuel Sprays using the Moments of the Drop Number Size Distribution", International Journal of Engine Research, Vol. 5, pp. 1-21.

10. Watkins, A.P., 2007, "*Modelling of Mean Temperatures Used for Calculating Heat and Mass Transfer in Sprays*", International Journal of Heat and Fluid Flow, Vol. 28, pp. 388-406.

11. Dhuchakallaya, I. and Watkins, A.P., 2010, "Application of spray combustion simulation in DI diesel engine", Applied Energy, Vol. 87, pp. 1427-1432. 12. Peters, N., 1984, "*Laminar Diffusion Flamelet Models in Non-Premixed Combustion*", Progress in Energy and Combustion Science, Vol. 10, pp. 319-339.

13. Kim, J.S. and Williams, A., 1993, "*Structures of Flow and Mixture Fraction Fields for Counter-flow Diffusion Flames with Small Stoichiometric Mixture Fractions*", SIAM Journal on Applied Mathematics, Vol. 53, pp. 1551-1566.

14. Pitsch, H., Chen, M., and Peters, N., 1998, "Unsteady Flamelet Modeling of Turbulent Hydrogen/Air Diffusion Flames", Proceedings of the Combustion Institute, Vol. 27, pp. 1057-1064.

15. Bilger, R.W., Stårner, S.H., and Kee, R.J., 1990, "*On Reduced Mechanisms for Methane---air Combustion in Nonpremixed Flames*", Combustion and Flame, Vol. 80, pp. 135-149.

16. Pitsch, H., Barths, H., and Peters, N., Three-Dimensional Modeling of NOx and Soot Formation in DI-Diesel Engines using Detailed Chemistry Based on the Interactive Flamelet Approach, in SAE Technical Paper Series No. 9620571996.

17. Liu, S., Hewson, J.C., Chen, J.H., and Pitsch, H., 2004, "*Effects of Strain Rate on High-Pressure Nonpremixed n-Heptane Autoignition in Counterflow*", Combustion and Flame, Vol. 137, pp. 320-339.

18. Pires da Cruz, A., Baritaud, T.A., and Poinsot, T.J., 2001, "*Self-Ignition and Combustion Modeling of Initially Nonpremixed Turbulent Systems*", Combustion and Flame, Vol. 124, pp. 65-81.

 Issa, R.I., 1986, "Solution of the Implicitly Discretised Fluid Flow Equations by Operator-Splitting", Journal of Computational Physics, Vol. 62, pp. 40-65. 20. Akiyama, H., Nishimura, H., Ibaraki, Y., and lida, N., 1998, "Study of Diesel Spray Combustion and Ignition using High-Pressure Fuel Injection and a Micro-Hole Nozzle with a Rapid Compression Machine: Improvement of Combustion using Low Cetane Number Fuel", Society of Automotive Engineers of Japan, Vol. 19, pp. 319-327.

21. Crua, C., 2002, Combustion Processes in a Diesel Engine, Ph.D. Thesis, University of Brighton, Brighton.

22. Bruneaux, G., Augé, M., and Lemenand, C. A Study of Combustion Structure in High Pressure Single Hole Common Rail Direct Diesel Injection Using Laser Induced Fluorescence of Radicals. in The Sixth International Symposium on Diagnostics and Modeling of Combustion in Internal Combustion Engines, COMODIA 2004. 2004. Yokohama, Japan.

23. Ganippa, L.C., Andersson, S., and Chomiak, J., 2003, "*Combustion Characteristics of Diesel Sprays from Equivalent Nozzles with Sharp and Rounded Inlet Geometries*", Combustion Science and Technology, Vol. 175, pp. 1015-1032.

24. Larsson, A., Optical Studies in a DI Diesel Engine, in SAE Technical Paper Series No. 1999-01-36501999.

25. Chomiak, J. and Karlsson, A. Flame Lift-off in Diesel Sprays. in The 26th International Symposium on Combustion. 1996. Pittsburgh.

26. Tap, F.A. and Veynante, D., 2005, "Simulation of Flame Lift-off on a Diesel Jet using a Generalized Flame Surface Density Modeling Approach", Proceedings of the Combustion Institute, Vol. 30, pp. 919-926.

27. Laguitton, O., Gold, M.R., Kennaird, D.A., Crua, C., Lacoste, J., and Heikal, M.R. Spray Development and Combustion Characteristics for Common Rail Diesel Injection Systems. in IMechE Conference on Fuel Injection Systems. 2002. London, UK.

28. Senecal, P.K., Pomraning, E., Richards, K.J., Briggs, T.E., Choi, C.Y., McDavid, R.M., and Patterson, M.A., *Multi-Dimensional Modeling of Direct-Injection Diesel Spray Liquid Length and Flame Lift-off using CFD and Parallel Detailed Chemistry, in SAE Technical Paper Series No.* 2003-01-10432003.

29. Siebers, D.L. and Higgins, B.S., *Flame* Lift-off on Direct-Injection Diesel Sprays under Quiescent Conditions, in SAE Technical Paper Series No. 2001-01-05302001.

30. Siebers, D.L., Higgins, B.S., and Pickett, L.M., Flame Lift-off on Direct Injection Diesel Fuel Jets: Oxygen Concentration Effects, in SAE Technical Paper Series No. 2002-01-08902002.